

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-25 (Öneraştırma)
Karar Sayısı : 09-27/571-132
Karar Tarihi : 11.06.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA

B. RAPORTÖRLER: Hakan Suat ÖLMEZ, Ekrem SOLMAZ, Nimet ALACAPUNAR,
Mücteba ALTUN

**C. BAŞVURUDA
BULUNAN** : - İhbar

20 **D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR:**

- 30 - Çallıoğlu Beton Madencilik Akary. San. ve Tic. A.Ş. (Çallıoğlu Beton)
Hürriyet Cad. Molla Yusuf Mah. No:453 Duraliler/Antalya
- Erdinç Hazır Beton ve Mam. Nak. Ltd. Şti. (Erdinç Beton)
Horozluhan Mahallesi Baş üstü Sokak No:2 Selçuklu/Konya
- Arslan Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. (Korkmaz Beton)
Horozluhan Mahallesi Otogar Ankara Bağlantı Yolu Dr. Sadık
Ahmet Caddesi Baldede Sokak No:2-4 Selçuklu/Konya
- 30 - Komyapı Hazır beton Prefabrik İnşaat Taahhüt Sanayi ve
Ticaret A.Ş. (Komyapı Beton)
Musalla Bağları Mah. Belh Cad. Bayırözü Sok No:2
Selçuklu/Konya

E. DOSYA KONUSU: Konya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin aralarında anlaşma yapmak suretiyle hazır beton fiyatını artırdıkları iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Yapılan ihbarda özetle;

- 40 - Konya ilinde faaliyet gösteren hazır beton firmalarının 2009 yılı başında çeşitli otellerde toplanarak birçok kez bir araya geldikleri,
- Firmaların 2008 yılında Konya il merkezinde hazır beton fiyatının 51-55 TL/m³ olduğu, firmaların 2009 yılında hazır beton fiyatlarını artırmaya yönelik olarak aralarında anlaşmaları ve hazır beton fiyatlarının ortalama 60-65 TL/m³ aralığına geldiği,
- Piyasada kriz sebebiyle tüm ürünlerde düşüş meydana gelirken, hazır beton üreticilerinin anlaşması dolayısıyla fiyatların suni biçimde yüksek tutulduğu ve bu nedenle müteahhit olarak kendilerinin zor durumda kaldığı

ifade edilmektedir.

50 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 26.01.2009 tarih ve 678 sayı ile giren ihbar yazısı üzerine hazırlanan 26.02.2009 tarih ve 2009-2-25/İİ-09-HSÖ sayılı ilk inceleme raporu 27.02.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-110/60 sayılı Başkanlık Önergesi ile 05.03.2009 tarih ve 09-09 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek, şikayet konusu iddia ile ilgili olarak Çallıoğlu Beton, Erdinç Beton, Korkmaz Beton ve Komyapı Beton hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 03.06.2009 tarih ve 2009-2-25/ÖA-09-HSÖ sayılı Önaraştırma Raporu 05.06.2009 tarih, REK.0.06.00.00-110/187 sayılı Başkanlık Önergesi ile 11.06.2009 tarih ve 09-27 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

60 Çallıoğlu Beton, Erdinç Beton, Korkmaz Beton ve Komyapı Beton'un aralarında anlaşarak hazır beton fiyatlarını yükselttikleri iddialarına yönelik yapılan incelemeler ve değerlendirmeler sonucunda teşebbüslerin fiyatların artırılmasına yönelik bir anlaşma içinde olduklarına dair bulgulara ulaşılamadığı ve bu nedenle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmektedir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1 Hakkında Önaraştırma Yapılanlar

I.1.1. Çallıoğlu Beton

70 Çallıoğlu Beton hazır beton üretimi gerçekleştirmekte ve Antalya merkez ilçelerde, Korkuteli, Manavgat ile Konya merkez ilçelerde ve Çumra'da faaliyet göstermektedir. Çallıoğlu Beton, hazır beton üretimi için gerekli çimentoyu (.....)'den temin etmektedir. Teşebbüsün ortaklık yapısı aşağıdaki şekildedir.

Tablo 1: Çallıoğlu Beton Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Çallıoğlu İnşaat	(...)
Mehmet ŞENCAN	(...)
Ziya ERBAŞ	(...)
Diğer	(...)
Toplam	100,00

I.1.2. Erdinç Beton

Erdinç Beton, Konya merkez ilçelere ve 30-50 km yakınlıktaki yerleşim yerlerine hazır beton satışı gerçekleştirmektedir. Erdinç Beton'a ait hazır beton tesisinin üretim kapasitesi (....) m³/saattir. 2008 yılında yaklaşık (....) m³ hazır beton üretimi gerçekleştirmiştir. Erdinç Beton hazır beton üretimi için gerekli çimentoyu (.....)'dan temin etmektedir. Teşebbüsün ortaklık yapısı aşağıdaki şekildedir.

80

Tablo 2: Erdinç Beton Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Mustafa DİNÇLER	(...)
İsmail İNCER	(...)
Halil İbrahim İNCER	(...)
Toplam	100,00

I.1.3. Korkmaz Beton

Korkmaz Beton'un Konya, Anamur, Nevşehir, Kulu, Çumra, Çandır ve Mut bölgelerinde hazır beton tesisleri bulunmaktadır. Korkmaz Beton çimento alımını (.....)'dan yapmaktadır. Teşebbüsün ortaklık yapısı aşağıdaki şekildedir.

Tablo 3: Korkmaz Beton Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Kemal KORKMAZ	(....)
Arslan KORKMAZ	(....)
Ünal KORKMAZ	(....)
Hacı Mustafa KORKMAZ	(....)
Toplam	100,00

I.1.4. Komyapı Beton

Komyapı Beton Konya'da faaliyet göstermekte olup, sahip olduğu hazır beton tesisinin fiziki kapasitesi saatte (....) m³'tür. 2008 yılında yaklaşık (....) m³ hazır beton üretim gerçekleştirmiştir. Komyapı Beton çimento alımını büyük oranda (....)'dan gerçekleştirmektedir. Teşebbüsün ortaklık yapısı aşağıdaki şekildedir.

Tablo 4: Komyapı Beton Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Kombassan Kâğıt Matbaa A.Ş.	(....)
Kombassan İnşaat Tarım A.Ş.	(....)
Kombassan Holding A.Ş.	(....)
Anadolu Çimento A.Ş.	(....)
Toplam	100,00

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Şikayet konusu hususların hazır beton üreticilerinin kartel oluşumuna giderek fiyat tespiti yaptıkları yönünde olması ve Rekabet Kurulu'nun aynı sektörde daha önce vermiş olduğu kararlar göz önüne alınarak ilgili ürün pazarı, "hazır beton" pazarı olarak belirlenmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili coğrafi pazarın belirlenmesi açısından hazır betonun üretiminden kısa bir süre sonra (yaklaşık iki saat) kullanılması gereken bir ürün olması özelliği önem taşımaktadır.

Hazır beton, çok kısa zamanda tüketilme zorunluluğu olan, stoklama imkânı bulunmayan, yüksek taşıma maliyetleri olan ve belirli bir süre sonunda katılma sonucu kalite deformasyonuna uğrayan ve bu sebeple uzun mesafe taşınması mümkün olmayan bir ürün olup, herhangi bir hazır beton santralinden yaklaşık 50 km. uzaklığa taşınabilmektedir. Dolayısıyla bir hazır beton tesisinin etrafında bu tesise 50 km.'lik bir mesafede bulunan yerleri kapsayan doğal bir ürün pazarı oluşmaktadır.

Diğer taraftan, hazır beton tesisinin bulunduğu bölgedeki, yol, iklim ve doğa koşullarına göre 50 km'lik mesafe artabilmekte veya azalabilmektedir. Bu noktada, betonun tesiste transmiksere yüklenmesi, tesisten transmiksere ile inşaat sahasına ulaştırılması, müşteri tarafından teslim alınması ve pompa aracılığıyla kalıba yerleştirilmesinde geçen sürenin hazır betondaki kıvam ve işlenebilirlik kayıplarının

önlenebilmesinde kritik eşik olan iki saatlik sürenin altında olması gerektiğinin de dikkate alınması gerekmektedir.

Şikâyet konusu iddia Konya il merkezinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin birlikte fiyat belirlemelerine ilişkin olması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "*Konya ili merkez ilçeleri*" olarak belirlenmiştir.

I.3. Şikayet Konusu İddialar ve Değerlendirmeler

120 Dosya konusu olay, Konya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin bir araya gelerek ürünlerinin fiyatlarını suni olarak yukarıya çekmeye çalışmaları iddialarıdır. Dolayısıyla, önaraştırma sürecinde bu iddiaların doğru olup olmadığını araştırmak üzere 06.05.2009 tarihinde Çallıoğlu Beton, Erdinç Beton, Korkmaz Beton ve Komyapı Beton'da raportörlerce yerinde inceleme yapılarak, tarafların konuya ilişkin ifadelerine başvurulmuş, ayrıca iddia edilen tarihlerde ve o tarihlerden sonra bu teşebbüslerin ürünlerinin fiyatlarında ne gibi değişimler olduğu yönünde araştırma yapılmıştır.

130 İddiaya konu olan hususlar ve kartel oluşturdukları iddia edilen teşebbüslerin toplandıkları yerler ve bu yerlerde hangi tarihlerde toplandığına dair herhangi bir bilgi bulunmamakla birlikte, teşebbüslerde yapılan yerinde incelemelerde bu iddialara yönelik bilgi ve belgelere ulaşılmaya çalışılmış, ancak adı geçen teşebbüslerin belirli zamanlarda belirli yerlerde toplandıkları ve bu toplantılarda kartel anlamına gelecek çeşitli kararlar aldıklarına dair herhangi bir bilgi veya bulguya ulaşılamamıştır.

140 Ayrıca, yapılan bu yerinde incelemelerde ve görüşmelerde teşebbüs temsilcileriyle görüşülmüş, kendilerine şikayet konusu iddialarla ilgili sorular sorulmuştur. Teşebbüs yetkilileri ile yapılan görüşmelerde, iddia edildiği gibi fiyat tespitine yönelik toplanmadıkları, zaten piyasada kriz olduğu ve bu nedenle bazı hazır beton tesislerinin kapandığı, fiyatların yükselmesinin söz konusu olmadığı aksine fiyat düşüşlerinin yaşandığı, bu piyasada çimento fabrikalarının önemli bir gücünün bulunduğu ve bu çimento fabrikalarının da ayrıca hazır beton tesislerinin bulunduğu, bu firmaların içinde olmadığı bir kartel oluşumunun yaşama şansının bulunmadığı, bu açıdan dahi iddiaların yersiz olduğu raportörlere iletilmiştir.

Örneğin; Çallıoğlu Beton Genel Müdürü (.....) "*Konya bölgesinde Konya Çimento San. A.Ş.'nin¹ (Konya Çimento) dahil olmadığı bir kartel organizasyonunun başarılı olmasının mümkün olmadığını, diğer hazır beton tesislerinin bir karteli devam ettirebilme gücünden bahsedilemeyeceğini*" ifade etmiştir. Erdinç Beton yetkilisi (.....) ise "*2008 yılı sonrasında hazır beton talebinde herhangi bir artış olmamasına rağmen As Ado Beton, Çimsa, Likit ve Biberce Beton'un pazara girmesi ile hazır beton arzında artış meydana geldiğini, bu durumun ise rekabeti artırdığını ve fiyatlarda %10 oranında düşüşe neden olduğunu*" belirtmiştir.

150 Korkmaz Beton yetkilisi (.....) ile yapılan görüşmede ise "*2008 yılı Haziran ayı öncesinde 65-68 TL/m³ olan hazır beton fiyatlarının şu an 45-50 TL/m³ olduğu, fiyatlardaki düşüşün nedeninin hazır beton üreticilerinin sayısındaki artıştan ve talepte meydana gelen azalmadan kaynaklandığı*" ifadelerine yer verilmiştir.

Komyapı Beton Genel Müdürü (.....) ise "*Hazır beton talebinde 2007 yılı sonrasında azalma olduğunu, Komyapı'nın 2007 yılında 65 TL/m³ olan hazır beton fiyatlarının şu an 55 TL/m³ civarında olduğunu ve fiyatlarda ortalama %7 oranında azalma*

¹ Konya Çimento'nun 5 tanesi Konya merkez ilçelerde olmak üzere Konya ilinde toplam 13 hazır beton tesisi bulunmaktadır.

meydana geldiğini, çimento üreticisi firmaların Konya bölgesinde hazır beton alanında faaliyete başlamalarının da fiyatların düşmesinde etkili olduğunu” ifade etmiştir.

160 Yukarıdaki ifadelerden açıkça görüldüğü üzere, görüşme yapılan teşebbüs yetkilileri iddialarda bahsedildiği şekilde bir araya gelerek hazır beton fiyatlarını yükselttiklerini reddetmekte ve bunu Konya ili hazır beton fiyatlarının 2009 yılında 2008 yılına kıyasla %7-10 oranında düşmesini örnek göstererek yapmaktadırlar. Ayrıca ilgili pazarda faaliyet gösteren çimento tesislerinin varlığı ve bunların kendi hazır beton tesislerinin de olması nedeniyle, bu teşebbüslerin katılmadığı bir kartel organizasyonunun fiyat tespiti yapmasının zorluğunu ifade etmişlerdir.

170 Piyasada yapılan incelemelerde, teşebbüs yetkililerinin ifade ettiği gibi, kriz döneminde azalan talep dolayısıyla bazı hazır beton tesislerinin kapandığı, bazılarının ise çimento fabrikaları tarafından devralındığı, kalan hazır beton tesislerinin ise çimento fabrikalarının rekabetçi baskısı altında faaliyetlerini sürdürdükleri görülmüştür. Ayrıca, kriz ile birlikte talepte meydana gelen azalma aynı zamanda fiyatların da düşmesine yol açmıştır.

Yapılan incelemelerde teşebbüslerin bir araya gelerek fiyat tespiti yaptıklarına ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmadığı belirtilmiştir. Ancak iddiaların gerçekliğinin test edilmesi açısından şikayete konu teşebbüslerin iddia edilen dönemde yaptıkları satışların fiyatlarına bakarak, aralarında bir anlaşma varlığına karine oluşturabilecek unsurlar bulunup bulunmadığı incelenmiştir.

180 Şikayet dilekçesinde Konya hazır beton fiyatlarının 2008 yılında 51-55 TL/m³ olduğu, ancak teşebbüslerin aralarında anlaşması sonucunda 2009 yılında 60-65 TL/m³'e yükseldiği iddia edilmektedir. Yani, hazır beton fiyatlarıyla gözle görülür bir artış olduğu iddia edilmektedir. Bu kapsamda, aşağıdaki anılan teşebbüslerin 2008 yılı ve 2009 yılının ilk aylarına ilişkin dönemlerdeki satış fiyatları örnekleme yöntemiyle sunulacak, iddiaların gerçekliği araştırılmıştır.

Tablo 5: Erdinç Beton 2008 Yılı Aylık Hazır Beton (C20) Satış Miktarı ve Ortalama Fiyat Bilgileri

Aylar	Satış Miktarı (m ³)	Ortalama Fiyat (TL)
Ocak	(...)	(...)
Şubat	(...)	(...)
Mart	(...)	(...)
Nisan	(...)	(...)
Mayıs	(...)	(...)
Haziran	(...)	(...)
Temmuz	(...)	(...)
Ağustos	(...)	(...)
Eylül	(...)	(...)
Ekim	(...)	(...)
Kasım	(...)	(...)
Aralık	(...)	(...)
Toplam/Ortalama	(...)	(...)

Tablo 6: Erdiç Beton 2009 Yılı İlk Üç Aylık Hazır Beton (C20) Satış Miktarı ve Ortalama Fiyat Bilgileri

Aylar	Satış Miktarı (m ³)	Ortalama Fiyat (TL)
Ocak	(...)	(...)
Şubat	(...)	(...)
Mart	(...)	(...)
Toplam/Ortalama	(...)	(...)

Tablo 7: Komyapı 2008-2009 Yılları Ortalama Hazır Beton Fiyatları

Aylar	Ortalama Fiyat (TL/m ³)	
	2008 Yılı	2009 Yılı
Ocak	(...)	(...)
Şubat	(...)	(...)
Mart	(...)	(...)
Nisan	(...)	
Mayıs	(...)	
Haziran	(...)	
Temmuz	(...)	
Ağustos	(...)	
Eylül	(...)	
Ekim	(...)	
Kasım	(...)	
Aralık	(...)	

190

Tablo 8: Komyapı 2008-2009 Yılları Hazır Beton Liste Fiyatları

Beton Cinsi	2008 Yılı Fiyatı (TL/m ³)	2009 Yılı Fiyatı (TL/m ³)
C 14	(...)	(...)
C 16	(...)	(...)
C 18	(...)	(...)
C 20	(...)	(...)
C 25	(...)	(...)
C 30	(...)	(...)
C 35	(...)	(...)

Tablo 9: Çalliođlu Beton 2008-2009 Yılları Aylık Hazır Beton Fiyat Bilgileri

Aylar	C 20 (TL/m ³)	C 25 (TL/m ³)
Mart-2008		(...)
Mayıs-2008	(...)	(...)
Haziran-2008		(...)
Aralık-2008	(...)	
Ocak-2009	(...)	(...)
Şubat-2009	(...)	(...)

Tablo 10: Korkmaz Beton 2008-2009 Yılları Aylık Hazır Beton Fiyat Bilgileri

Aylar	C 20 (TL/m ³)	C 25 (TL/m ³)
Haziran-2008		(...)
Temmuz-2008	(...)	(...)
Ağustos-2008		(...)
Eylül-2008	(...)	(...)
Ekim-2008	(...)	
Kasım-2008	(...)	(...)
Ocak-2009	(...)	(...)

200 Yukarıda yer verilen teşebbüslerin hazır beton satış fiyatları ve fiyat ortalamalarının yer aldığı Tablo 5, 6, 7, 8, 9 ve 10'da da görüldüğü üzere Konya'da faaliyet gösteren anılan teşebbüslerin hazır beton fiyatlarında iddia edilenlerin aksine 2009 yılında 2008 yılına nazaran hissedilir bir artış olmamış, hatta bazı aylarda belirli oranda düşüş meydana gelmiştir.

Ayrıca bir fiyat artışı olmamasına rağmen, rakip teşebbüsler arasında bir fiyat birlikteliği, ya da aynı dönemlerde düşük miktarlarda da olsa aynı fiyat artışı yapıp yapmadıklarının, başka bir deyişle ortak hareket ettiklerinin tespitine yönelik olarak tablolara bakıldığında ise, yine bu anlama gelebilecek bir göstergeyle karşılaşılmamaktadır.

210 Diğer taraftan, Çallıoğlu Beton, Erdinç Beton, Komyapı Beton ve Korkmaz Beton'un ihbar yazısında yer verildiği gibi anlaşarak hazır beton fiyatlarını artırmaları durumunda tüketicilerin Konya merkez ilçelerde faaliyet gösteren diğer hazır beton üreticilerinden hazır beton temin etmeleri mümkündür. Bu bağlamda haklarında önaraştırma yapılan teşebbüslerin en önemli rakiplerinden biri olan Konya Çimento'nun 2008-2009 yılları Konya ili hazır beton fiyatları da incelenmiştir. Aşağıdaki tabloda Konya Çimento'nun 2008 ve 2009 yılları ortalama hazır beton fiyatları yer almaktadır.

Tablo 11: Konya Çimento 2008-2009 Yılları Konya İli Ortalama Hazır Beton (C20-C25) Fiyatları (TL/m³)

Aylar	C20		C25	
	2008	2009	2008	2009
Ocak	(...)	(...)	(...)	(...)
Şubat	(...)	(...)	(...)	(...)
Mart	(...)	(...)	(...)	(...)
Nisan	(...)	(...)	(...)	(...)
Mayıs	(...)	(...)	(...)	(...)
Haziran	(...)	(...)	(...)	(...)
Temmuz	(...)	(...)	(...)	(...)
Ağustos	(...)	(...)	(...)	(...)
Eylül	(...)	(...)	(...)	(...)
Ekim	(...)	(...)	(...)	(...)
Kasım	(...)	(...)	(...)	(...)
Aralık	(...)	(...)	(...)	(...)

220 Tablo 11'de görüleceği üzere Konya Çimento'nun hazır beton fiyatlarında da 2009 yılında şikâyetçi tarafından iddia edildiği gibi bir fiyat artışı meydana gelmemiştir. Haklarında önaraştırma yapılan teşebbüs yetkililerinin yukarıda ifade ettiklerine benzer şekilde Konya Çimento'nun 2009 yılı hazır beton fiyatlarında bazı aylarda düşüş meydana gelmiş, bazı aylarda ise küçük oranda artış yaşanmıştır.

Sonuç olarak, şikayet edilen Çallıoğlu Beton, Erdinç Beton, Komyapı ve Korkmaz Beton'un iddia edildiği gibi, hazır beton fiyatlarını belirlemek amacıyla bir araya geldiklerine veya fiyatları birlikte tespit ettiklerine dair herhangi bir bilgi veya belgeye ulaşılamamıştır. Ayrıca fiyat belirlenmesine yönelik toplantıların yapıldığı iddia edilen tarih (2009 yılı başı) öncesi ve sonrası hazır beton fiyatlarının karşılaştırılması da, fiyatların genel olarak 2009 yılında düştüğü dikkate alındığında, teşebbüslerin fiyatların artırılmasına yönelik bir anlaşma içinde oldukları iddialarının asılsız olduğunu göstermektedir.

J. SONUÇ

230 Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre;

Başvuru konusu iddialar ile ilgili olarak Çallıoğlu Beton Madencilik Akary. San. ve Tic. A.Ş., Erdinç Hazır Beton ve Mam. Nak. Ltd. Şti., Arslan Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Komyapı Hazır beton Prefabrik İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.